

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

Aika 16.04.2019, klo 16:30 - 18:23

Paikka Kaupungin virastotalo, lounashuone

### **Käsitellyt asiat**

**§ 30 Kokouksen avaus**

**§ 31 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

**§ 32 Pöytäkirjan tarkastus**

**§ 33 Esityslistan hyväksyminen kokouksen työjärjestykseksi**

**§ 34 Saavutettavuusdirektiivin toimeenpano**

**§ 35 Vanhus- ja vammaisneuvostojen toiminnan kehittäminen osana maakunnallisen osallisuusohjelman laatimista**

**§ 36 Kuljetuspalveluiden tilanne**

**§ 37 Vammaisten kulttuuritapahtuman suunnittelu**

**§ 38 Muut esille tulevat asiat**

**§ 39 Seuraava kokous ja kokouksen päättäminen**

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asiantuntijajärjestelmässä

---

Saapuvilla olleet jäsenet

Kauko Väisänen, puheenjohtaja  
Satu Hasanen, 1. varapuheenjohtaja  
Anneli Liukkonen  
Pirkko Luusalo  
Reijo Hämäläinen  
Sanna Paasonen  
Timo Petäjämäki  
Hanna-Noora Hurri, varajäsen  
Maija-Liisa Sairanen, varajäsen

Muut saapuvilla olleet

Arja Väänänen, hyvinvointikoordinaattori, sihteeri  
Matti Laitsaari, rehtori  
Heli Hänninen, palvelukehityspäällikkö, poistui 17:05  
Taru Vilander, Mikkelin seudun Kehitysvammaisten tuki ry:n puheenjohtaja

Poissa

Anne Pöyry, Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan edustaja

Allekirjoitukset

Kauko Väisänen  
Puheenjohtaja

Arja Väänänen  
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

23.04.2019

23.04.2019

Sanna Paasonen  
pöytäkirjantarkastaja

Timo Petäjämäki  
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Mikkelin kaupungin yleisessä tietoverkossa [www.mikkeli.fi](http://www.mikkeli.fi)

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

### **§ 30**

#### **Kokouksen avaus**

Puheenjohtaja avaa kokouksen.

#### **Päätös**

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 16.30.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

## **§ 31**

### **Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

Vammaisneuvosto on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään neljä jäsentä on läsnä.

#### **Ehdotus**

Puheenjohtaja toteaa kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

#### **Päätös**

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

## **§ 32**

### **Pöytäkirjan tarkastus**

#### **Ehdotus**

Tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Sanna Paasonen ja Timo Petäjämäki.

Pöytäkirja tarkastetaan kaupungin virastotalon asiointipisteessä kokousta seuraavan viikon tiistaina ja on sen jälkeen nähtävänä kaupungin yleisessä tietoverkossa.

#### **Päätös**

Hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

### **§ 33**

#### **Esityslistan hyväksyminen kokouksen työjärjestykseksi**

Kokouksen alussa hyväksytään kokouksen työjärjestys.

#### **Päätös**

Hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asiantuntijajärjestelmässä

---

## § 34

### Saavutettavuusdirektiivin toimeenpano

MliDno-2018-213

Valmistelija / lisätiedot:  
Heli Hänninen, Silva Suomala

#### Liitteet

1 Liite Saavutettavuusdirektiivi vammaisneuvosto 16.4.2019

EU:n saavutettavuusdirektiivin mukaan kaikilla tulee olla tasavertaiset mahdollisuudet käyttää digitaalisia palveluja. Suomessa direktiiviä toteuttaa kansallinen laki digitaalisten palvelujen tarjoamisesta. Tätä varten on annettu hallituksen esitys (HE 60 /2018). Lakiesityksessä saavutettavuusvaatimusten ohjaus ja valvonta on päätetty sijoittaa Etelä-Suomen aluehallintovirastoon.

Eduskunta hyväksyi lakiesityksen hieman muokatun sisällön täysistunnossa 12.2.2019. Lakisäädökset hyväksyttiin hallintovaliokunnan mietinnön mukaisesti. Laki tulee voimaan 1.4.2019 ja siirtyminen saavutettavuusdirektiivin mukaisiin palveluihin tapahtuu vaiheittain.

Direktiivi koskee kaikkia Mikkelin kaupungin verkkosivustoja sekä sähköisiä palveluja ja nämä tulee saattaa direktiivin mukaisiksi siirtymäaikojen puitteissa. Mikkelin kaupungin sähköiset palvelut löytyvät pääsääntöisesti osoitteesta <https://www.mikkeli.fi/sisalto/verkkooasiointi>. Direktiivi koskee myös mm. kaupungin verkkosivuja sekä verkkosivuilta löytyviä liitetiedostoja. Kaupungissa kartoitetaan parhaillaan sivustojen /palvelujen nykytilannetta ja erityisiä ongelmakohtia.

Palvelukehityspäällikkö Heli Hänninen esittelee saavutettavuusdirektiiviä vammaisneuvostolle.

#### Ehdotus

Esittelijä: Kauko Väisänen

Kiireellisimpien kehittämistoimenpiteiden kohdentamiseksi toivotaan Vammaisneuvoston tuovan esiin keskeisimmät saavutettavuusongelmat koskien kaupungin verkko- ja sähköisiä palveluja. Vammaisneuvosto keskusteleekin roolistaan saavutettavuusdirektiivin toimeenpanossa sekä pohtii keinoja ottaa mukaan eri käyttäjäryhmiä jotta erilaisten käyttäjien tarpeet tulevat huomioituiksi.

#### Päätös

Esityksessä todettiin:

Mitä saavutettavuus on?

- Saavutettavuus on asiakaslähtöistä / ihmiskeskeistä suunnittelua ja tekemistä
- Näkökulma, joka ottaa fokuksensa erilaiset ihmiset, heidän erilaiset tilanteensa ja tarpeensa
- Inclusive Design, Design for All, "Suunnittele kaikille" -periaate

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

- Saavutettavuus suunnittelun ja tekemisen lähtökohdaksi

Mitä sisältöjä direktiivi koskee

Verkkosivustojen sisällöt

- Verkkoon linkitetyt "toimisto-ohjelmilla tuotetut" dokumentit
- Word, Pdf, Excel ja vastaavat
- Verkossa täytettävät ja lähetettävät lomakkeet
- Asiointipalvelut
- Mobiilisovellukset
- Julkishallinnon intranetit ovat tulossa lain piiriin alkuperäisestä lakiesityksestä poiketen

Laki ei koske näitä:

- Koulujen ja oppilaitosten "rajatulle ryhmälle rajatun ajan käytössä olevat" opetussisällöt
- Suorat videolähetykset
- Verkkokartat ja karttapalvelut
- Mutta jos kartta on tarkoitettu navigointikäyttöön, sen opastava sisältö pitää antaa saavutettavassa muodossa

Siirtymäajat

Täysin uudet tai perusteellisesti uudistettavat verkkosivustot

- Noudatettava saavutettavuusvaatimuksia 23.9.2019

Vanhat verkkosivustot

- Noudatettava saavutettavuusvaatimuksia 23.9.2020
- Mobiilisovellukset
- Noudatettava saavutettavuusvaatimuksia 23.6.2021
- Pankit, vesi- ja energiahuolto, postipalvelut
- Pääsääntöisesti noudatettava saavutettavuusvaatimuksia 1.1.2021
- Julkishallinnon intranetit
- 23.9.2019 jälkeen julkaistujen uusien intranetien noudatettava vaatimuksia
- Ennen 23.9.2019 julkaistut intranetit, kun ne uudistetaan perusteellisesti
- Toimisto-ohjelmilla tehdyt tiedostot edellisten siirtymäaikojen mukaan
- Vanhoja tiedostoja ei tarvitse tehdä saavutettaviksi, paitsi jos asiakas tarvitsee niitä asiointiin

Saavutettavuuspalaute

- Jokaisella on oikeus antaa verkkopalvelusta saavutettavuuspalaute verkkolomakkeella tai muuten sähköisiä kanavia pitkin
- Palauteeseen on vastattava kahden viikon kuluessa
- Käyttäjä voi antaa palautetta huomaamistaan poikkeamista saavutettavuusvaatimusten suhteen pyytää tarkennuksia kohtuuttoman rasitteen perusteluihin pyytää ei-saavutettavaa sisältöä tai palvelua



Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asiantuntijajärjestelmässä

---

saavutettavuusvaatimukset täyttävässä muodossa tai muuten hänelle sopivalla (saavutettavalla) tavalla

- Esimerkiksi sellainen sisältö, johon saavutettavuusvaatimukset eivät ulotu, kuten vanhat pdf-tiedostot
- Kohtuuttoman rasitteen perusteella ei-saavutettava sisältö / palvelu
- Jos palveluntarjoaja ei anna tietoja saavutettavassa muodossa, sen on laadittava tästä pyynnön tehneelle palvelun käyttäjälle kirjallinen ja perusteltu todistus
- Etelä-Suomen Aluehallintovirasto valvoo direktiivin toteutumista

Esitys liitteenä.

Lisätietoja:

- <https://www.avi.fi/web/avi/saavutettavuus>
- <https://vm.fi/saavutettavuusdirektiivi>
- <https://www.saavutettavasti.fi/>
- <http://papunet.net/saavutettavuus>

Sovittiin, että vammaisneuvoston jäsenistä kootaan asiantuntijaryhmä, jonka jäsenet voivat olla mukana testaamassa esim. kaupungin verkkosivuja. Asiantuntijoiksi sovittiin Pirkko Luusalo näkövammaisten edustajana, Sanna Paasonen kuulo- näkövammaisten edustajana sekä pj Kauko Väisänen. Muitakin kiinnostuneita voi ilmoittautua mukaan. Autismi-Asperger -oireisten edustajia toivottiin myös mukaan.

Saavutettavuuteen liittyvää palautteenantokanavaa ei kaupungin verkkosivuilla vielä ole.

Todettiin myös, että kaupungin kotisivuille on toivottu viittomakielinen tiedote tapahtumista.

Merkitään, että palvelukehityspäällikkö Heli Hänninen poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn jälkeen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asiantuntijajärjestelmässä

---

## § 35

### **Vanhus- ja vammaisneuvostojen toiminnan kehittämisen osana maakunnallisen osallisuusohjelman laatimista**

MliDno-2019-544

Valmistelija / lisätiedot:  
Arja Väänänen  
arja.vaananen@mikkeli.fi  
hyvinvointikoordinaattori

#### Liitteet

- 1 Liite Kysely vanhus- ja vammaisneuvostoille
- 2 Liite Vanhus ja vammaisneuvoston toiminnan uudistaminen

Syksyllä 2018 aloitettiin Etelä-Savon maakunnan osallisuusohjelman valmistelu. Vanhus- ja vammaisneuvostojen toiminnan kehittämiseen on kutsuttu koolle työryhmä, joka on osoittanut toiminnan kehittämiseen liittyvän kyselyn vanhus- ja vammaisneuvostoille. Liitteenä kysely ja toiminnanmuutosesitys.

#### **Ehdotus**

Esittelijä: Kauko Väisänen

Vammaisneuvosto vastaa yhteisesti kyselyyn.

#### **Päätös**

Mikkelin seudun kehitysvammaisten tuki ry:n puheenjohtaja Taru Vilander esitteli ja pohjusti kyselyyn vastaamista. Vammaisneuvosto laatii yhteisen vastauksen kyselyyn.

Todettiin, että vammaisneuvoston toiminta on jäsenten roolien ja tehtävien osalta kokemusasiantuntijuutta hyödyntävää. Neuvoston toiminta on ideoivaa ja kehittämistoimintoja käynnistetään. Tärkeää on, että viranhaltijat varhain suunnitteluvaiheessa kutsuvat vammaisneuvoston edustajia mukaan suunnitteluun vammaisryhmien asiantuntijoina. Toivotaan kaupungin ja Essoten toimijoiden kanssa kumppanuutta.

Varhaisessa rakentamisen ja palveluiden muutosten suunnittelu- ja valmisteluvaiheessa kutsutaan kokemusasiantuntijoita mukaan. Lisäksi käytännön toteuttamisessa ja seurannassa ja testaamisessa toivotaan hyödynnettävän kokemusasiantuntijoita.

Neuvoston jäsenet ovat valittuna kokemusasiantuntijuuteen perustuen. Neuvoston jäsenet valitaan eri vammaisneuvostojen edustajista kattavasti. Osallisuusrakenne on osana maakunnallista osallisuusrakennetta.

Lautakuntiin vammaisneuvoston edustuksen saaminen on ollut hyödyllistä.

Työryhmätyöskentelyä on toteutettu eri teemojen ympärillä. Lausuntojen ja kannanottojen laatimisessa on koottu vammaisneuvoston asiantuntijoista pienryhmiä kokoamaan lausuntoja.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

Vammaisneuvostossa on keskusteltu eri näkökulmista ja saatu konsensus asioihin kantaa ottaessa.

Vammaisneuvoston jäsenet kokevat lähtökohtaisesti olevansa vammaisneuvoston edustajia eli edustavat kaikki vammaisryhmiä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asiantuntijajärjestelmässä

---

**Vammaisneuvosto, § 5, 29.01.2019**  
**Vammaisneuvosto, § 20, 12.03.2019**  
**Vammaisneuvosto, § 36, 16.04.2019**

## § 36

### Kuljetuspalveluiden tilanne

MliDno-2018-210

#### **Vammaisneuvosto, 29.01.2019, § 5**

Valmistelijat / lisätiedot:  
Arja Väänänen  
arja.vaananen@mikkeli.fi  
hyvinvointikoordinaattori

Vammaisneuvosto on saanut tietoonsa, että Kyytineuvon muutoksien myötä kuljetuspalveluasiakkailla on kahden tunnin odotusaika huolimatta siitä, että asiakkaalla olisi suorasoitto-oikeus. Kyytineuvo ei suoraan informoinut asiakkaita muutoksesta, vaan taksiautoilijat ovat tiedottaneet muutoksesta.

#### **Ehdotus**

Esittelijä: Kauko Väisänen

Vammaisneuvosto keskustelee tilanteesta ja linjaa toimenpiteistä asian suhteen.

#### **Päätös**

Kyytineuvon logistiikkapäällikkö Janne Skott Mikkelin kaupungilta on tarkentanut vammaisneuvostolle kuljetuspalveluiden tilanteesta seuraavaa: Mitään muutoksia kuljetusjärjestelyjen sääntöihin ei ole tehty, sen sijaan olemassa olevista Essoten laatimista ohjeistuksista ja niiden noudattamisesta on muistutettu kuljettajia. Aiemmin Essoten ohjeistus on tältä osin aika usein jätetty huomiotta. Nyt aikaisempaa tarkemmin Kyytineuvossa noudatetaan sitä, että Essoten (joka on siis toimeksiantaja ja maksaja Kyytineuvon palveluille) laatimia sääntöjä noudatetaan.

Suorasoiitto-oikeudella, jolla tarkoitetaan ns. vakiotaksia (tai "tuttutaksia"), jonka asiakas voi tilata suoraan kuljettajalta, jolloin kuljettaja ilmoittaa tilauksesta Kyytineuvon asiakkaan puolesta. Myös suorasoitto-oikeudella näissä tilauksissa on ohjeistuksessa aina ollut tuo kahden tunnin odotusaika.

Hyvin harvalla asiakkaalla on ns. hetitaksi-oikeus, jolloin tuota kahden tunnin ennakkoaikaa ei tarvitse noudattaa.

Todettiin, että asiakkaiden tiedottamisessa on parannettavaa. Selvitetään, miten vastaavankokoisissa kaupungeissa kuljetukset toimivat.

Päätettiin tehdä lausunto Essoten päättäjille, jossa kuvataan kuljetuspalveluiden epäkohdat ja esitetään niihin parannusehdotukset.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asiantuntijajärjestelmässä

---

Valmistelijat / lisätiedot:

Matti Laitsaari, Arja Väänänen

Matti.Laitsaari@mikkeli.fi, arja.vaananen@mikkeli.fi

rehtori, hyvinvointikoordinaattori

Vammaisneuvosto valmistelee lausuntoa kuljetuspalveluiden nykyisestä tilanteesta, jossa kuljetuksia joudutaan käyttäjäpalautteen perusteella odottamaan kohtuuttoman pitkään. Puheenjohtaja on valmistellut asiaa muun muassa keskustelemalla muiden paikkakuntien vammaisneuvostojen edustajien kanssa kuljetuspalveluiden paikallisista käytännöistä eri puolilla Suomea. Lausunnon valmistelu on vielä kesken ja vammaisneuvoston jäsenille lähetetään aiheeseen liittyvää aineistoa ennen kokousta tai asia esitellään tarkemmin kokouksessa.

### **Ehdotus**

Esittelijä: Kauko Väisänen

Päätetään kuljetuspalveluiden tilanteesta annettavasta lausunnosta.

### **Päätös**

Kootaan vammaisneuvoston jäsenistä työryhmä kokoamaan lausunto. Työryhmän puheenjohtajana ja koollekutsujana toimii Satu Hasanen.

---

## **Vammaisneuvosto, 16.04.2019, § 36**

Valmistelija / lisätiedot:

Arja Väänänen

arja.vaananen@mikkeli.fi

hyvinvointikoordinaattori

### **Ehdotus**

Esittelijä: Kauko Väisänen

Valtakunnan tasolla on ilmennyt uusia näkökulmia kuljetuspalveluiden tilanteeseen. Käydään läpi kuljetuspalveluiden valtakunnallinen tilanne ja linjataan vammaisneuvoston eteneminen asiassa.

### **Päätös**

Todettiin, että Essoten kuljetuspalveluiden nykyiset ohjeet säilyvät ennallaan ainakin noin vuoden. Asioita halutaan nostaa jo ennen sitä esille.

Päätettiin, että kootaan vammaisten ja ikäihmisten kuljetuspalveluiden ongelmakohtat yhteen ja vertailut valtakunnallisesti. Kutsutaan sitten Essoten ja Kyytineuvon edustajat yhteiseen tapaamiseen, jossa pyydetään vastauksia ongelmakohtiin liittyviin kysymyksiin. Tapaamispaikaksi ehdotettiin Essoten Omatoria.

Asiasta laaditaan mediatiedote ja nostetaan esimerkkitapauksia esiin.

Satu Hasanen kutsuu asian valmisteluryhmän koolle. Valmisteluryhmän suunnittelupalaveri pidetään ke 24.4.2019 klo 12 Esteryllä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

## § 37

### Vammaisten kulttuuritapahtuman suunnittelu

MliDno-2018-1714

Valmistelija / lisätiedot:

Arja Väänänen

arja.vaananen@mikkeli.fi

hyvinvointikoordinaattori

Tapahtuma järjestetään la 19.10.2019 klo 12-15 Stellan tähtitorilla.

Vammaisen tekstiilitaiteilija Jenni-Juulia Wallinheimon näyttely toteutetaan Mikkeli – salissa. Sali varattu näyttelyä varten 7.10.-3.11.2019.

Käydään läpi valmistelun tilanne ja kustannukset.

#### **Ehdotus**

Esittelijä: Kauko Väisänen

Päätetään tapahtuman kustannuksiin tuen hakemisesta vammaisille suunnatuista perintövaroista.

#### **Päätös**

Päätettiin hakea perintövaroista tukea kustannuksiin.

Pyydettiin nimiehdotuksia tapahtumalle. Kerätään nimiehdotuksia sähköpostilla huhtikuun loppuun mennessä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asiantuntijajärjestelmässä

---

## **§ 38**

### **Muut esille tulevat asiat**

#### **Päätös**

Lauantaina 18.5. 2019 .klo 10-13 Liiku luonnossa Villiinnyt keväästä Säynätin esteettömällä laavulla, Nuotiopiiri –hanke perehdyttää luontoasioihin, lettukahvit

Vammaisneuvostojen koulutuspäivillä todettu, että lakiuudistukset ovat nyt rauenneet sote-uudistuksen kaaduttua. Jaana Vieremä Kuntaliitosta on tarjoutunut vierailemaan vammaisneuvostojen vieraana.

Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunnasta Tea Hoffren voi myös jalkautua maakuntiin.

Äänestyspaikkojen esteettömyys halutaan varmistaa ennen toukokuun EU-vaaleja. Eduskuntavaalien äänestyspaikoilla oli puutteita esteettömyydessä. Puheenjohtaja selvittää asiaa ottamalla yhteyttä kaupunginlakimieheen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

**§ 39**

**Seuraava kokous ja kokouksen päättäminen**

**Päätös**

Vammaisneuvoston aiemmin sovittu kokousaika tiistaina 28.5.2019 perutaan. Seuraava kokous pidetään keskiviikkona 5.6.2019 klo 16.30 Esteryllä.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 18.23.



Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

**Muutoksenhakukielto**

§30, §31, §32, §33, §34, §35, §36, §37, §38, §39

**Muutoksenhakukielto**

Valmistelua tai täytäntöönpanoa koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta.  
Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §.